

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒.๑)

คดีหมายเลขดำที่ อบ. ๓๕๒/๒๕๕๙
คดีหมายเลขแดงที่ อบ. ๕๗/๒๕๖๔

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๘ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง นางนภาพร อัครชาติศรี

ผู้ฟ้องคดี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ประธาน ก.ค.ศ.) ที่ ๑
เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ ๒
คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ที่ ๓
คณะกรรมการวิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่ง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองขอแก้คดีหมายเลขดำ ที่ บ. ๖๘/๒๕๕๘ หมายเลขแดงที่ บ. ๕๘/๒๕๕๙

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครู วิทยฐานะครู ชำนาญการพิเศษ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ มีคำสั่งที่ ๗๑๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง กรณีผู้ฟ้องคดี ถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาในข้อหาร่วมเล่นการพนันไฟป่ากแปด-เก้า อันเป็นการพนันห้ามขาด

/ตามบัญชี ก. ...

ตามบัญชี ก. ลำดับที่ ๑๑ ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ พนันเอาทริพย์สินกัน โดยมีได้มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้เล่นได้ โดยพนักงานอัยการจังหวัดมหาสารคาม เป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีกับพวกต่อศาลจังหวัดมหาสารคาม และศาลจังหวัดมหาสารคาม มีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๖ เดือน ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๓ เดือน แต่ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษกักขัง ๓ เดือน โดยไม่รอกการลงโทษ ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษายืนคดีถึงที่สุด ต่อมา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ได้มีคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๒๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งลงโทษดังกล่าวไม่เป็นธรรม ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เล่นการพนันตามข้อกล่าวหา จึงอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทำการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว เห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จึงมีมติให้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแสวงหาพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เล่นการพนันจริงหรือไม่ ต่อมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ได้รายงานและแจ้งผลการสอบปากคำพยานบุคคล จำนวน ๘ คน โดยพยานทุกคน ได้ให้การทำนองเดียวกันว่า เคยรู้จักกับผู้ฟ้องคดี แต่ไม่เคยพบเห็นและไม่เคยทราบว่า ผู้ฟ้องคดีเล่นการพนันแต่อย่างใด อีกทั้ง มีพยานบางคนให้การว่าสงสัยว่าผู้ฟ้องคดีถูกจับกุมได้อย่างไร เนื่องจากไม่เชื่อว่าผู้ฟ้องคดีจะมีพฤติกรรมยุ่งเกี่ยวกับการพนัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทำการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘ พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีอีกครั้ง มีมติโดยเสียงข้างมากให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตามความเห็นฝ่ายข้างมากเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่สุจริต และใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ ทั้งนี้ เพราะข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา และเมื่อเปรียบเทียบกับกรณลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๒ ซึ่งกระทำความผิดในลักษณะเดียวกัน แต่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เห็นว่า เป็นเพียงความผิดวินัยไม่ร้ายแรงเท่านั้น กรณีของผู้ฟ้องคดีไม่น่าจะเป็นโทษที่ร้ายแรง จนต้องปลดออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีอ้างกรณีตัวอย่างในเรื่องที่ข้าราชการครูลักลอบเล่นการพนันและให้การรับสารภาพเพื่อให้เรื่องจบสิ้นไปโดยเร็ว นอกเหนือจากกรณี

/ของสำนักงาน...

ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๒ มีอีกประมาณ ๙ เรื่อง เพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งทุกเรื่องถือเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรงและระดับโทษไม่ร้ายแรงทั้งสิ้น ประกอบกับตามแนวการพิจารณาโทษข้าราชการครูกระทำผิดวินัยกรณีประพฤติชั่วโดยเล่นการพนัน มีหมายเหตุตอนท้ายของเอกสารของสำนักงาน ก.ค.ศ. ว่า (๑) กรณีข้าราชการครูถูกฟ้องในคดีเล่นการพนัน ผู้นั้นให้การรับสารภาพ และถูกศาลพิพากษาลงโทษ ถ้าในชั้นสอบสวนทางวินัย ผู้นั้นอ้างว่าไม่ได้เล่นการพนัน แต่รับสารภาพไปตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อให้เรื่องจบเร็ว ดังนี้ ให้รับฟังข้อเท็จจริงใหม่ที่ได้จากการสอบสวนทางวินัยได้ อีกทั้ง กรณีของผู้ฟ้องคดีเมื่อศาลจังหวัดมหาสารคามมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๓ เดือน เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขัง ๓ เดือน โดยไม่รอกการลงโทษ ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษายืน คดีถึงที่สุดกรณีจึงยังไม่ถือว่า ผู้ฟ้องคดีต้องโทษให้จำคุกจริงแต่อย่างใด เนื่องจากโทษจำคุกได้เปลี่ยนเป็นโทษกักขังแทนแล้ว รวมทั้ง เมื่อการกระทำของผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นการกระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหา และการกระทำก็ไม่ได้เป็นโทษถึงที่สุดให้จำคุกซึ่งถือว่าเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามข้อ ๒ (๑) ของ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงควรเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ควรได้รับโทษในระดับไม่ร้ายแรงเช่นเดียวกัน ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่าอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่สุจริต และเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับความเป็นธรรม ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยกเลิกมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘ โดยให้อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นอุทธรณ์ที่ฟังขึ้น

๒. ยกเลิกคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๒๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่สั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เพื่อพิจารณาระดับโทษที่เหมาะสมใหม่

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทำการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่า เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมในการพิจารณาอุทธรณ์ จึงให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการดำเนินการตรวจสอบและแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อนำมาประกอบในการพิจารณาอุทธรณ์ รวมทั้งได้รับฟัง

/อุทธรณ์...

อุทธรณ์เพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดี โดยมีการประชุมเพื่อพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จำนวน ๔ ครั้ง ทั้งในปัญหาข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงโดยมีรายละเอียด ดังนี้ ครั้งที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมในการพิจารณาว่า พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจะเป็น ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็น ผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือไม่ จึงมีมติให้ฝ่ายเลขาธิการดำเนินการและตรวจสอบ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ ๑. การดำเนินการทางวินัยที่เป็นการกระทำความผิดอาญานั้น จะนำผลการดำเนินคดีอาญามาพิจารณาร่วม และจะต้องมีผลผูกพันให้ผู้มีอำนาจต้องสั่งการ ทางวินัยตามผลแห่งคดีอาญาหรือไม่ อย่างไร ๒. เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกและ ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขังแทน ถือว่าต้องคำพิพากษาให้จำคุกจริงๆ หรือได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือไม่ ๓. หาแนวทางการลงโทษทางวินัยในกรณีที่ข้าราชการครู เล่นการพนันแล้วต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกแล้วเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขังแทน ครั้งที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ พิจารณา พยานหลักฐานต่างๆ แล้วมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้ ๑. ประเด็นการดำเนินการ ทางวินัยที่เป็นการกระทำความผิดอาญานั้น จะนำผลการดำเนินคดีอาญามาพิจารณาร่วม และจะต้องมีผลผูกพันให้ผู้มีอำนาจต้องสั่งการทางวินัยตามผลแห่งคดีอาญาหรือไม่ อย่างไร นั้น เห็นว่า ในประเด็นนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยกรณีที่ข้าราชการกระทำผิดวินัยที่เข้าลักษณะ ความผิดอาญาไว้ ดังนี้ การดำเนินคดีอาญานั้นมุ่งหมายควบคุมการกระทำของบุคคล ในสังคมมิให้กระทำการที่กฎหมายกำหนดว่าเป็นความผิดอาญาเพื่อคุ้มครองสังคมโดยรวม ให้มีความสุข ส่วนการดำเนินการทางวินัยนั้น เป็นมาตรการในการรักษาวินัยของ ข้าราชการที่มุ่งปราบปรามข้าราชการที่กระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งรวมถึงขนบธรรมเนียมของทางราชการ โดยใช้วิธีการลงโทษทางวินัยอันมีผล เป็นการปราบปรามไม่ให้ข้าราชการอื่นกระทำผิดวินัยเพราะต้องเกรงกลัวต่อการลงโทษ นอกจากนี้ การสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัย มีกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความใน พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา กำหนดขั้นตอนและวิธีการสอบสวนแยกต่างหากจากการดำเนินคดีอาญาที่ต้องดำเนินการ ไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อีกทั้ง การรับฟังพยานหลักฐาน

/เพื่อจะลงโทษ...

เพื่อจะลงโทษทางวินัยของผู้บังคับบัญชาที่แตกต่างจากการรับฟังพยานหลักฐาน เพื่อลงโทษในคดีอาญาของศาล โดยในคดีอาญานั้น ศาลจะพิพากษาลงโทษจำเลยได้ ก็ต่อเมื่อมีพยานหลักฐานปรากฏชัดแจ้งจนปราศจากข้อสงสัย ส่วนการลงโทษทางวินัยนั้น ผู้บังคับบัญชาสามารถใช้ดุลพินิจออกคำสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้โดยพิจารณาจาก พยานหลักฐานและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาที่ปรากฏในสำนวนของคณะกรรมการ สอบสวนเป็นสำคัญ โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏพยานหลักฐานชัดแจ้งจนปราศจากข้อสงสัย ดังเช่นคดีอาญา และไม่ต้องรอฟังผลคดีอาญาแต่อย่างใด เพราะแม้เรื่องนั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลจะมีความเห็นแตกต่างออกไป ผู้พิจารณาโทษทางวินัยก็หาจำต้อง รับผิดแต่อย่างใดไม่ ถ้าหากการกระทำนั้นได้กระทำไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้น แม้จะปรากฏข้อเท็จจริงภายหลังว่าพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องในคดีอาญา และศาลได้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความโดยชอบแล้วก็ตาม ก็ไม่กระทบต่อ การพิจารณาโทษทางวินัยที่ได้ดำเนินการไปแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๔๒/๒๕๔๙) ดังนั้น ในการดำเนินการทางวินัยที่เป็นการกระทำความผิดอาญาด้วยนั้น ส่วนราชการจะนำผลคดีอาญามารับฟังได้เมื่อมีกฎหมายกำหนดให้นำมาใช้ เช่น ความผิด ปรากฏชัดแจ้งเท่านั้น สำหรับกรณีอื่นๆ ส่วนราชการอาจจะนำผลการดำเนินคดีอาญา มาประกอบการพิจารณาร่วมด้วยก็ได้ แม้จะมีกระบวนการที่แตกต่างกัน แต่ก็ไม่จำต้อง ถือข้อเท็จจริงเป็นไปในทำนองเดียวกัน เพราะการดำเนินการทางวินัยจะต้องถือข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานตามสำนวนการสอบสวนทางวินัย และลงโทษตามความร้ายแรง แห่งพฤติการณ์ แม้จะมีการดำเนินคดีอาญาเกี่ยวกับการกระทำซึ่งถูกกล่าวหาว่า เป็นความผิดทางวินัย ก็ไม่มีผลผูกพันให้ผู้มีอำนาจต้องสั่งการทางวินัยตามผลของคดีอาญา

๒. ประเด็นเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกแต่ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขังแทน จะถือว่าต้องคำพิพากษาให้จำคุกจริง ๆ หรือได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หรือไม่นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าว ศาลจังหวัดมหาสารคามมีคำพิพากษาให้ ลงโทษจำคุกผู้ฟ้องคดี ๖ เดือน ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๓ เดือน แต่ให้เปลี่ยนโทษจำคุก เป็นกักขัง ๓ เดือน โดยไม่รอการลงโทษ ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษายืน คดีถึงที่สุด ผู้ฟ้องคดีถูกกักขังตามคำพิพากษาตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และการลงโทษในทางอาญา กฎหมายได้กำหนดระดับโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดไว้ดังนี้ (๑) ประหารชีวิต (๒) จำคุก (๓) กักขัง (๔) ปรับ (๕) ริบทรัพย์สิน และกฎหมายบัญญัติว่า ผู้ใดต้องโทษกักขังให้กักตัวไว้

/ในสถานที่...

ในสถานที่กักขังซึ่งมิใช่เรือนจำ ถ้าศาลเห็นเป็นการสมควรจะสั่งในคำพิพากษาให้กักขังผู้กระทำความผิดไว้ในที่อาศัยของผู้นั้นเองหรือของผู้อื่นที่ยินยอมรับผู้นั้นไว้หรือสถานที่อื่นก็อาจกักขังได้ เพื่อให้เหมาะสมกับประเภทหรือสภาพของผู้ถูกกักขัง และศาลมีอำนาจตามกฎหมายที่จะเปลี่ยนโทษกักขังได้ตามเงื่อนไขของกฎหมาย ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังนั้น ด้วยข้อกฎหมายดังกล่าวจึงไม่ถือว่าผู้ฟ้องคดีต้องโทษให้จำคุกจริงแต่อย่างใด เนื่องจากผลของคดีที่ถึงที่สุดนั้นได้ถูกเปลี่ยนจากโทษจำคุกเป็นโทษกักขังแล้ว ๓. ประเด็นที่ให้หาแนวทางการลงโทษทางวินัยในกรณีที่ข้าราชการครูเล่นการพนันแล้วต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกแล้วให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขังแทนนั้น เห็นว่าแนวทางที่เทียบเคียงกรณีดังกล่าวนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยังไม่เคยมีการวินิจฉัยไว้แต่อย่างใด แต่มีแนวเทียบเคียงที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เคยพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องลักษณะนี้ไว้ว่า หากเป็นคำพิพากษาของศาลที่ถึงที่สุดโดยศาลมิได้ดำเนินการสืบพยานและลงโทษจำเลยไปตามคำรับสารภาพ เท่ากับว่าข้อเท็จจริงที่ว่าจำเลยได้กระทำความผิดอาญาตามที่ถูกฟ้องยังไม่ได้รับการพิสูจน์และยังฟังไม่ได้เป็นที่ยุติอย่างแท้จริง กรณีจึงยังสามารถรับฟังข้อเท็จจริงจากการสอบสวนทางวินัยเป็นอย่างอื่นได้อีก ดังนั้น กรณีของผู้ฟ้องคดีเมื่อยังฟังไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เล่นการพนันไฟป็อกแปด-เก้า แต่รับว่าได้เข้าไปในบริเวณที่มีการเล่นการพนัน จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าเป็นผู้ร่วมเล่นการพนัน การที่ผู้ฟ้องคดีรับสารภาพต่อพนักงานสอบสวนและในชั้นศาลเพื่อให้คดีเสร็จสิ้นไปโดยเร็วและถูกกักขัง ๓ เดือนนั้น จึงอาจพิจารณาเทียบเคียงได้ตามแนวทางการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ และครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒ กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๒ ที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนินคดีในข้อหาเล่นการพนันไฟป็อกแปด-เก้า พนันเอาทรัพย์สินกันโดยไม่ได้รับอนุญาตและให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนและในชั้นศาล โดยศาลได้พิพากษาลงโทษปรับ ๑,๐๐๐ บาท รับสารภาพลดโทษกึ่งหนึ่ง ซึ่งที่ประชุมพิจารณาอุทธรณ์ได้มีมติว่าพฤติการณ์เป็นเพียงความผิดวินัยไม่ร้ายแรง กรณีไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ อุทธรณ์ฟังขึ้นบางส่วน จึงมีมติให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลดโทษจากปลดออก

/จากราชการ...

จากราชการ เป็นลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ให้เหมาะสมกับกรณีความผิด และสั่งให้กลับเข้ารับราชการต่อไป ดังนั้น สำหรับกรณีของผู้ฟ้องคดีที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมในการพิจารณาว่า พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือไม่ จึงมีมติให้คณะกรรมการสอบสวนวินัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ แสวงหาพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อพิสูจน์ให้ได้ความจริงว่า ผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ พลลาภ (ผู้ถูกดำเนินการทางวินัย) ได้กระทำการในเรื่องที่ถูกกล่าวหาว่า เป็นผู้เล่นการพนันจริงหรือไม่ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาต่อไป ต่อมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ได้ดำเนินการแสวงหาพยานหลักฐานเพิ่มเติม โดยจัดส่งเอกสารหลักฐาน ตามหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ลับ ที่ ศธ ๐๔๑๑๒/๑๑๘ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ ดังนี้ ๑. บันทึกคำให้การรับสารภาพของผู้ต้องหาและผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminal ในศาลแขวง พ.ศ. ๒๕๔๙ ๒. บัญชีของกลางคดีอาญา ๓. คำอุทธรณ์คำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๔๔๑๗/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๔๒๑๔/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดมหาสารคาม รายผู้ฟ้องคดี ๔. คำอุทธรณ์คำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๔๔๑๗/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๔๒๑๔/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดมหาสารคาม รายงานไพฑูรย์ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ได้มีหนังสือ ลับ ที่ ๐๔๑๑๒/๑๔๔ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ แจ้งผลการให้ปากคำของพยานบุคคล จำนวน ๘ ราย ตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอ ดังนี้ ๑. นายเดช วงษ์วิลาศ ให้ถ้อยคำว่า ตนดำรงตำแหน่งประธานชุมชนศรีสวัสดิ์ ๓ (เทศบาลเมืองมหาสารคาม) และตั้งบ้านเรือนในชุมชนศรีสวัสดิ์ ๓ รู้จักคุ้นเคยกับผู้ฟ้องคดีและครอบครัวมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน เนื่องจากตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้เคียงกัน อีกทั้งตนยังเป็นเพื่อนกับนายประมวล อัคราศรี สามีของผู้ฟ้องคดีมาตั้งแต่สมัยเรียน โดยไปมาหาสู่กันเป็นประจำ ตนไม่ได้เล่นการพนันและไม่ได้ถูกจับกุมดำเนินคดีในครั้งดังกล่าว รวมทั้งไม่รู้ว่ามีการเล่นการพนันแต่อย่างใด ตนทราบว่าผู้ฟ้องคดีถูกจับกุมดำเนินคดีเรื่องเล่นการพนันในภายหลัง และไม่เคยเห็นหรือเคยได้ยินหรือรับทราบว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมชอบเล่นการพนัน และตนก็ไม่รู้จักและไม่เคยพบกับนางไพฑูรย์ พลลาภ ๒. นางสุปริม

/คำพิพากษา...

คำศิริลักษณ์ ให้ถ้อยคำว่า ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่คุ้มวัดโพธิ์ ตำบลตลาด อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรู้จักกับผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ เมื่อครั้งที่ถูกกักขังที่สถานกักขังกลางจังหวัดร้อยเอ็ด เนื่องจากตนก็ถูกจับและถูกกักขังอยู่ด้วยกัน ซึ่งแต่เดิมก็ไม่รู้จักกันมาก่อน ตนได้รับการว่าจ้างจากเจ้าของบ่อนการพนันในครั้งที่ถูกจับกุมให้ทำหน้าที่แจกไพ่ในวงไพ่ (วงการพนันเรียกว่า “หัวเบี้ย”) ซึ่งบ่อนการพนันดังกล่าวเป็นลักษณะบ่อนวิ่งมาตั้งที่บริเวณดังกล่าวได้ประมาณ ๒ สัปดาห์ ก็ถูกจับกุม โดยในวันที่ถูกจับกุมมีคนจำนวนมาก มีทั้งที่มาเล่นการพนันและมาดูการเล่นการพนัน ซึ่งมีพ่อค้าแม่ค้ามาจำหน่ายสินค้าและอาหาร ตนถูกจับกุมดำเนินคดีและถูกกักขังร่วมกับอีกหลายคน รวมถึงผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ด้วย ตนขอยืนยันว่าไม่เคยเห็นผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ มาร่วมเล่นการพนันแต่อย่างใด ขณะถูกกักขังจึงได้รู้จักกับผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ โดยบุคคลทั้งสองได้เล่าให้ตนฟังและปรับทุกข์ว่าแค่เข้ามาติดตามหนี้สินจากนางนิตยา ซึ่งตนก็เห็นว่านางนิตยาก็ยังถูกจับกุมทั้งที่ไม่ได้เล่นการพนัน ๓. นายสุพจน์ กลมเกลียว ให้ถ้อยคำว่า ตนดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน บ้านป่าแดง หมู่ที่ ๑๕ ตำบลมิตรภาพ อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นหมู่บ้านในเขตบริการของโรงเรียนบ้านป่าข้างโนนลาน และตนย้ายมาอยู่ที่บ้านป่าแดงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากเป็นบ้านของภรรยา และรู้จักคุ้นเคยกับผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ มาเป็นเวลานานแล้ว โดยทั้ง ๒ คน เป็นครูสอนบุตรของตนอีกทั้ง ตนยังดำรงตำแหน่งกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านป่าข้างโนนลาน ทำให้ได้ร่วมงานกับบุคคลทั้งสอง ตนไม่เคยพบเห็นหรือเคยทราบมาก่อนว่า ผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ เล่นการพนันมาก่อน จนกระทั่งทราบข่าวว่าถูกจับและถูกกักขัง เนื่องจากเล่นการพนันในครั้งดังกล่าว ๔. นายวิชาญ พลพันธ์ ให้ถ้อยคำว่า ตนดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน บ้านประดู่ หมู่ที่ ๒๑ ตำบลมิตรภาพ อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นหมู่บ้านในเขตบริการของโรงเรียนบ้านป่าข้างโนนลาน ห่างจากโรงเรียนประมาณ ๕๐๐ เมตร ตนเป็นคนในพื้นที่ และมีบ้านเรือนอยู่ที่บ้านประดู่มาตั้งแต่กำเนิด รู้จักคุ้นเคยกับผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ มาตั้งแต่สมัยเรียนชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนบ้านป่าข้างโนนลาน เนื่องจากบุคคลทั้งสองได้เป็นครูสอนหนังสือตน ซึ่งตนก็ไม่เคยพบเห็นหรือเคยทราบมาก่อนว่าผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ เล่นการพนัน จนกระทั่งทราบข่าวว่าถูกจับและถูกกักขัง เนื่องจากเล่นการพนันในครั้งดังกล่าว ตนยังสงสัยว่าบุคคลทั้งสองถูกจับกุมได้อย่างไร เพราะตนก็ไม่เชื่อว่าบุคคลทั้งสองจะมีพฤติกรรมยุ่งเกี่ยวกับการพนัน ๕. นางสุภรณ์ คันทภูมิ ให้ถ้อยคำว่า ตนตั้งบ้านเรือน

/อยู่ที่ตำบลหัวขวาง...

อยู่ที่ตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ตนไม่รู้จักหรือเคยพบเห็นผู้ฟ้องคดี และนางไพฑูรย์ มาก่อนแต่อย่างไร มารู้จักกับบุคคลทั้งสอง เมื่อครั้งที่ถูกจับกุมและถูกกักขัง ที่สถานกักขังกลางจังหวัดร้อยเอ็ดในคดีเดียวกัน ซึ่งตนก็ไม่ได้ร่วมเล่นการพนันแต่อย่างไร เพียงแต่ตนอยู่ในบริเวณที่มีการเล่นการพนัน ทั้งนี้ เนื่องจากตนนำอาหารมาขายบริเวณที่มีการเล่นพนัน โดยได้รับการประสานจากเจ้าของบ่อนการพนันว่าจะมีบ่อนการพนันมาเล่น ในที่ต่าง ๆ ตนก็จะนำอาหารมาจำหน่าย เนื่องจากขายง่ายได้ราคาดี ถ้าหากขายไม่หมด เจ้าของบ่อนก็จะรับซื้อให้ทั้งหมดซึ่งในครั้งที่ถูกจับนั้นตนก็นำอาหารมาขายได้เพียง ๒ วัน ก็ถูกจับกุม ๖. นางจิรวดี ชันคู ให้ถ้อยคำ่ว่า ตนตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ตนไม่รู้จักหรือเคยพบเห็นผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ มาก่อนแต่อย่างไร มารู้จักกับบุคคลทั้ง ๒ คน เมื่อครั้งที่ถูกจับและถูกกักขังที่สถานกักขังกลาง จังหวัดร้อยเอ็ดในคดีเดียวกัน ตนไม่ได้ร่วมเล่นการพนันแต่อย่างไร เพียงแต่นำอาหาร มาจำหน่ายที่บริเวณที่มีการเล่นการพนัน ซึ่งตนทราบมาก่อนแล้วว่าจะมีการเล่นการพนัน โดยตนได้นำอาหารมาขายได้เพียง ๒ วัน ก็ถูกจับกุม ซึ่งบริเวณที่มีการเล่นการพนัน มีคนจำนวนมากพอสมควร มีทั้งพ่อค้าแม่ค้าที่นำสินค้ามาจำหน่าย ๗. นายคำไบ กางสำโรง ให้ถ้อยคำ่ว่า ตนตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ตำบลตลาด อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตนดำรงตำแหน่งประธานชุมชนศรีสวัสดิ์ ๒ (เทศบาลเมืองมหาสารคาม) บ้านของตน และบ้านผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่ใกล้กันและรู้จักกันมาเป็นเวลานานแล้ว และเคยไปทำบุญที่วัด ร่วมกันอยู่บ่อยครั้ง ตนไม่เคยทราบหรือเคยพบเห็นว่าผู้ฟ้องคดีเล่นการพนันและตน ไม่ได้ร่วมเล่นหรือถูกดำเนินคดีกับผู้ฟ้องคดี และไม่ทราบเรื่องการจับกุมบ่อนการพนัน ในครั้งดังกล่าว ตนไม่รู้จักกับนางไพฑูรย์ ๘. นางสาวปนัดดา ศรีบุญโต ได้ให้ถ้อยคำว่า ตนตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ตำบลตลาด อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตนเป็นหุ้นส่วน ร่วมลงทุนในการตั้งบ่อนการพนันร่วมกับบุคคลอื่น รวมถึงบ่อนการพนันที่ถูกจับกุมดำเนินคดี ในครั้งดังกล่าวด้วย ซึ่งตนก็กำลังจะเข้ามาร่วมลงทุน เนื่องจากบ่อนเดิมที่ตนร่วมลงทุน ได้ปิดตัวไป ตนได้ร่วมเล่นการพนันที่บ่อนที่ถูกจับกุมด้วยเพื่อประเมินว่าควรที่จะร่วมลงทุน หรือไม่ ซึ่งได้เล่นมาหลายวัน และในวันที่ถูกจับกุม ตนก็เล่นการพนันด้วย ซึ่งในวันดังกล่าว มีทั้งพ่อค้าแม่ค้ามาจำหน่ายสินค้าและอาหาร ตนไม่เคยรู้จักผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ พลลภ มาก่อน เพิ่งมารู้จักกันเมื่อถูกกักขังที่สถานกักขังกลางจังหวัดร้อยเอ็ดด้วยกัน ในช่วงที่ ตนเล่นการพนันที่บ่อนดังกล่าว ไม่เห็นผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ มาร่วมเล่นการพนัน

/แต่อย่างไร...

แต่อย่างไร ครั้งที่ ๓ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ พิจารณาประเด็นปัญหาข้อกฎหมายก่อนว่าการที่รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๗๑๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เมื่อพิจารณาจากเอกสารหลักฐานแล้ว เห็นว่า ในห้วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ นายชัยณรงค์ แสงคำ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ จึงเป็นผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ คนที่ ๑ ส่วนกรณีตามคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง นายชัยณรงค์ แสงคำ ได้ลงนามในฐานะผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ส่วนประเด็นปัญหาว่า คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๗๑๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ปรากฏการประทับตราตำแหน่งของนายชัยณรงค์ แสงคำ เป็นปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ นั้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้ประทับตราตำแหน่งคลาดเคลื่อนภายหลังที่นายชัยณรงค์ ลงนามคำสั่ง ครั้งที่ ๔ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘ โดยในชั้นพิจารณาปัญหาข้อเท็จจริง มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านป่าข้างโนนลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ได้ถูกกักขังตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ภาค ๔ ตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ในความผิดตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าข้างโนนลานจึงมีคำสั่งโรงเรียนบ้านป่าข้างโนนลาน ที่ ๗๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ผลการสืบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า พฤติการณ์มีมูลอันควรกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าข้างโนนลานพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีอำนาจดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง เนื่องจากข้าราชการครูทั้งสองรายดำรงตำแหน่ง

/ครูวิทยฐานะ...

ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าช่างโนนลานจึงรายงานต่อ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ อยู่ระหว่างถูกกักขังตามคำพิพากษาของศาลเป็นเวลาติดต่อกันเกิน ๑๕ วัน จึงได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ ออกจากราชการไว้ก่อน ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๗๑๗/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และคำสั่งที่ ๗๑๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๗๑๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และได้มีการแก้ไขคำสั่งดังกล่าวตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๗๓๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ คำสั่งที่ ๗๓๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ และคำสั่งที่ ๗๔๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ ทราบ ตามบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา (แบบ สว. ๒) ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ ได้สอบปากคำผู้ฟ้องคดี นางไพฑูรย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง หลังจากได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาเสร็จแล้ว คณะกรรมการสอบสวนวินัยได้แจ้งข้อกล่าวหา ได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ทราบตามแบบ สว. ๓ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการสอบสวน ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ คณะกรรมการสอบสวนได้พิจารณาทั้งพยานเอกสาร พยานบุคคล และพฤติการณ์แวดล้อมแล้วเชื่อว่า ผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ ได้กระทำความผิดวินัยในเรื่องถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาในข้อหาร่วมเล่นการพนันไพ่โป๊กเกอร์-แก้ว อันเป็นการพนันประเภทห้ามขาด ตามบัญชี ก. ลำดับที่ ๑๑ ทำยพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ พนันเอาทรัพย์สินกันโดยมิได้มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้เล่นได้จริง โดยพนักงานอัยการจังหวัดมหาสารคามเป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีกับพวกรวม ๗๑ คน ต่อศาลจังหวัดมหาสารคาม และศาลจังหวัดมหาสารคามพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ๖ เดือน รับสารภาพลดโทษกึ่งหนึ่ง คงลงโทษจำคุก ๓ เดือน แต่เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขังคนละ ๓ เดือน โดยไม่รอกการลงโทษ ศาลอุทธรณ์

/ภาค ๔...

ภาค ๔ พิพากษายืน คดีถึงที่สุด ผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ ถูกกักขังตามคำพิพากษาตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เป็นต้นมา กรณีจึงเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ ออกจากราชการ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ เห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเสนอแล้วรายงานให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ พิจารณา ซึ่ง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ มีมติให้ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ จึงมีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ ออกจากราชการ ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๒๖๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๒๗๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ตามลำดับ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทำการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วที่ประชุมมีความเห็นเป็นสองฝ่าย ดังนี้ ฝ่ายที่ ๑ (ความเห็นให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี) เห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ให้ถ้อยคำยอมรับว่าได้เข้าไปในบ้านที่เกิดเหตุจริง และไม่ทราบว่าเป็นบ้านที่เกิดเหตุดังกล่าวมีการลักลอบเล่นการพนัน ผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีเจตนาที่จะเล่นการพนันตามที่ถูกกล่าวหา แต่ได้เข้าไปในบ้านหลังดังกล่าวเพื่อเข้าไปรับเงินดอกเบี้ยยที่ผู้ฟ้องคดีให้นางนิตยา สังขวรรณดี เอาไปปล่อยกู้ ส่วนนางไพฑูรย์ อ้างว่ามาตามคำชักชวนของผู้ฟ้องคดีและพยานฝ่ายผู้ฟ้องคดีที่ถูกกักขัง ต่างก็ให้การสอดคล้องต้องกันว่า พวกตนไม่ได้ร่วมเล่นการพนัน แต่ได้มีผู้แนะนำและขอร้องผู้ที่ถูกจับด้วยกันว่า แม้ผู้ใดไม่ได้เล่นก็ให้รับสารภาพไปเลย เพราะหากต่อสู้คดีจะทำให้เรื่องยุ่งยากไม่จบลงง่าย ๆ หากรับสารภาพแล้วจะมีผู้รับผิดชอบ ไม่ให้เดือดร้อนใคร ๆ ทั้งสิ้น และจะทำเรื่องประกันตัวและปล่อยตัวไปในทันทีไม่ให้เดือดร้อนถึงหน้าที่การงานอีกด้วย หากปฏิเสธจะไม่ให้ความช่วยเหลือใด ๆ ทั้งสิ้น แต่พอรับสารภาพแล้วเหตุการณ์ก็ไม่เป็นอย่างที่พูด จนกระทั่งถูกศาลพิพากษาลงโทษกักขังแทนโทษจำคุกเป็นเวลา ๓ เดือน จากการพิจารณาคำกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีที่ให้การรับสารภาพในชั้นศาล แม้การรับสารภาพของผู้ฟ้องคดีจะรับสารภาพตามคำแนะนำ

/ของบุคคลอื่น...

ของบุคคลอื่นก็ตาม แต่ผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ ก็ย่อมมีความตระหนักในเรื่องนี้เป็นอย่างดีว่า โทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ มิได้มีเพียงโทษปรับเท่านั้น แต่มีโทษจำคุกรวมอยู่ด้วย และในการพิพากษาลงโทษนั้นก็เป็นการพิพากษาของศาลโดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีในฐานะที่เป็นข้าราชการครูซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและรับราชการมานาน เพียงแค่ได้รับคำแนะนำจากบุคคลอื่นว่า ให้รับสารภาพแล้วจะมีบุคคลอื่นมาเสียค่าปรับให้ นั้น จึงเป็นข้อกล่าวอ้างที่ไม่มีน้ำหนักรับฟัง หากผู้ฟ้องคดีเข้าไปรับเงินดอกเบี้ยจริง ในขณะที่ถูกจับกุมผู้ฟ้องคดีย่อมปฏิเสธและแสดงพยานหลักฐานในขณะนั้นว่า ผู้ฟ้องคดี ไม่ได้ร่วมเล่นการพนันตามที่ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีก็ให้การรับสารภาพในชั้นศาล คงจะพออนุโลมได้ว่า ผู้ฟ้องคดีสละสิทธิที่จะทำให้อัยการฟ้องความผิดของผู้ฟ้องคดี จนปราศจากความสงสัย เพราะศาลสามารถลงโทษผู้ฟ้องคดีได้โดยไม่ต้องสืบพยานโจทก์เลย อีกทั้ง การจับกุมการเล่นการพนันกฎหมายก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลที่อยู่ในบริเวณ ที่มีการเล่นการพนันเป็นผู้ร่วมเล่นการพนันด้วย ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ การพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่จะต้องนำสืบให้ได้ว่า เป็นผู้อยู่ในเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กฎหมายกำหนด ถ้าผู้ฟ้องคดีสามารถพิสูจน์ได้ ว่าตนมิได้เป็นผู้ร่วมเล่นการพนันจนปราศจากข้อสงสัย จึงจะเป็นผู้พ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด เมื่อบทบัญญัติดังกล่าวเป็นเพียงบทสันนิษฐาน และกฎหมายมิได้ห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดี และนางไพฑูรย์ พิสูจน์ว่าตนมิได้ร่วมเล่นการพนันแต่อย่างใด หากทั้งสองคนให้การว่า ตนเองไม่ได้เล่นการพนัน ก็ชอบที่จะพิสูจน์ความจริงได้ ส่วนในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ไม่ทราบว่าเป็นบ้านที่เกิดเหตุดังกล่าวมีการลักลอบเล่นการพนันนั้น เห็นว่า เมื่อนางนิตยา สังขวรรณดี ให้ถ้อยคำว่ามีนางนิตยาทราบมาก่อนว่าจะมีการเล่นการพนันในวันและ สถานที่ดังกล่าว จึงได้โทรศัพท์ชักชวนให้ผู้ฟ้องคดีร่วมกันนำเงินมาให้บุคคลอื่นกู้ยืม และให้ผู้ฟ้องคดีมารับเงินดอกเบี้ยจากการปล่อยกู้ โดยให้มารับเงินที่บ้านหลังดังกล่าว และผู้ฟ้องคดีก็ยอมรับว่า นางนิตยาได้โทรศัพท์ให้ผู้ฟ้องคดีมารับเงิน และผู้ฟ้องคดี ได้ไปพบนางสุเบญญา สัตถาวโห ที่บ้าน และนางสุเบญญาก็รับว่าสถานที่ดังกล่าว เป็นสถานที่ที่มีการเล่นการพนัน และได้เดินทางไปยังสถานที่ดังกล่าวร่วมกับผู้ฟ้องคดี จึงเชื่อได้ว่า ผู้ฟ้องคดีต้องทราบว่าสถานที่ที่จะไปรับเงินจากนางนิตยา นั้น เป็นสถานที่ ที่มีการเล่นการพนัน ย่อมเป็นการไม่สมควรอย่างยิ่งที่ผู้ฟ้องคดีจะเข้าไปในสถานที่แห่งนั้น ในฐานะที่ผู้ฟ้องคดีเป็นครูซึ่งจะต้องรักษาชื่อเสียงและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง

หน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว
 ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงไม่อาจนำมารับฟังได้ ประกอบกับในเรื่องนี้
 เมื่อไม่มีบุคคลใดที่ยืนยันได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ร่วมเล่นการพนันหรือไม่ จึงจำต้องพิจารณา
 โดยอาศัยการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวนจากพยานบุคคล
 จำนวน ๘ ราย ที่ผู้ฟ้องคดีนำสืบ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า พยานบุคคลรายนายเดช วงษ์วิลาศ
 นายสุพจน์ กลมเกลียว นายวิชาญ พลพันธ์ และนายคำใบे กางสำโรง ต่างล้วนให้ถ้อยคำว่
 ไม่ได้เป็นผู้เล่นการพนัน และไม่ได้เป็นผู้ถูกดำเนินคดีในครั้งดังกล่าว และไม่เคยเห็นหรือ
 ได้ทราบจากผู้ฟ้องคดีเล่นการพนัน กรณีจึงเป็นเพียงการให้ถ้อยคำเกี่ยวกับความประพฤติ
 ของผู้ฟ้องคดีซึ่งถือเป็นพยานแวดล้อม ส่วนพยานบุคคลรายนางสุปริม คำศิริลักษณ์
 นางสุภรณ์ คันทภูมิ นางจิราวดี ชันคู และนางสาวปนัดดา ศรีบุญโต ต่างล้วนให้ถ้อยคำว่
 ตนไม่รู้จักกับผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ เพิ่งมารู้จักกับบุคคลทั้งสองเมื่อครั้งที่ถูกกักขังที่
 สถานกักขังกลางจังหวัดร้อยเอ็ด และไม่เคยเห็นผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ ร่วมเล่นการพนัน
 แต่อย่างใด การที่กล่าวอ้างว่าไม่รู้จักและไม่เคยเห็นผู้ฟ้องคดีนั้น จะนำมาเป็นเหตุผล
 ในการรับฟังเพื่อยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ มิได้เป็นผู้ร่วมเล่นการพนันหาได้ไม่
 เนื่องจากพยานบุคคลดังกล่าวไม่รู้จักและไม่เคยเห็นกันมาก่อน จึงไม่อาจชี้หรือยืนยันได้ว่า
 ผู้ฟ้องคดีมิได้ร่วมเล่นการพนันตามที่ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด และไม่มีน้ำหนักเพียงพอ
 ที่จะรับฟัง กรณีจึงไม่สามารถที่จะนำมาหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าวได้
 และเมื่อพิจารณาเทียบเคียงแนวทางที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เคยวินิจฉัยกรณีที่ข้าราชการครู
 และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๒
 ซึ่งถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนินคดีในข้อหาเล่นการพนันไฟ้ป็อกแปด-เก้า เอาทรัพย์สินกัน
 โดยไม่ได้รับอนุญาต และให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนและในชั้นศาล โดยศาลได้พิพากษา
 ลงโทษปรับ ๑,๐๐๐ บาท รับสารภาพลดโทษกึ่งหนึ่ง ซึ่งที่ประชุมพิจารณาอุทธรณ์ได้มีมติว่
 พฤติการณ์เป็นเพียงความผิดวินัยไม่ร้ายแรง กรณีไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของ
 ตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว
 ตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 พ.ศ. ๒๕๔๗ อุทธรณ์ฟังขึ้นบางส่วน จึงมีมติให้ผู้บังคับบัญชาลดโทษจากปลดออกจากราชการ
 เป็นลงโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ให้เหมาะสมกับกรณีความผิด และสั่งให้กลับเข้ารับราชการ
 ต่อไป แต่ในเรื่องนี้ผู้ฟ้องคดีถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนินคดีข้อหาเล่นการพนัน

/ไฟ้ป็อกแปด-เก้า...

ไฟป็อกแปด-เก้า เอาทรัพย์สินโดยไม่ได้รับอนุญาต และให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวน และชั้นศาล โดยศาลได้พิพากษาลงโทษจำคุกผู้ฟ้องคดี ๖ เดือน ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๓ เดือน ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขัง ๓ เดือน โดยไม่รอกการลงโทษ ผู้ฟ้องคดี ถูกกักขังตามคำพิพากษา พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีถูกกักขังเป็นเวลา ๓ เดือน ย่อมนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการแล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะนำมา ลดโทษเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรงเช่นเดียวกับแนวทางเทียบเคียงดังกล่าวได้ เพราะในกรณี เทียบเคียงดังกล่าวนั้นศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษปรับ ๑,๐๐๐ บาท กอปรกับในเรื่องนี้ ศาลจังหวัดมหาสารคามพิจารณาว่าการเล่นการพนันของจำเลย ๗๑ คน มีลักษณะเป็น บ่อนการพนันขนาดใหญ่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงไม่มีเหตุอันสมควรรอกการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย พฤติการณ์ดังกล่าวจึงเป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรง กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๗ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเล่นการพนัน ที่แจ้งมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้ปฏิบัติตาม และมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการลงโทษ ข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา ตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๐๘/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๙๖ โดยในส่วนของการเล่นประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ถ้า ข้าราชการผู้ใดเล่นการพนันควรลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

ฝ่ายที่ ๒ (ความเห็นให้อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังขึ้น) พิจารณาแล้วเห็นว่าการรับสารภาพในชั้นศาลของผู้ฟ้องคดี แม้เป็นการรับสารภาพตามคำแนะนำของบุคคลอื่น จะถือว่าผู้ฟ้องคดีสละสิทธิในการพิสูจน์ความผิดจนปราศจากข้อสงสัยโดยไม่ต้อง นำสืบพยานโจทก์ไม่ได้ เพราะบางคดีที่มีการรับสารภาพกับเจ้าพนักงานตำรวจก็ไม่อาจ แสดงว่าบุคคลดังกล่าวสละสิทธิในการต่อสู้คดีแต่อย่างใด ซึ่งในการดำเนินการทางวินัย เป็นระบบได้ส่วน ย่อมที่จะแสวงหาพยานหลักฐานในการที่จะพิสูจน์ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ร่วม เล่นการพนันได้ การรับสารภาพของผู้ฟ้องคดีเนื่องมาจากมีคนแนะนำให้รับสารภาพ เพื่อให้เรื่องจบเท่านั้น จึงเชื่อว่าการที่ผู้ฟ้องคดีเข้าไปในบ่อนการพนันดังกล่าวเป็นการเข้าไป เพื่อรับเงินตามคำบอกของนางนิตยา สังขวรรณดี ตามข้อกล่าวอ้าง ประกอบกับผู้ฟ้องคดี อาจจะไม่ทราบมาก่อนว่าบ้านดังกล่าวมีการลักลอบเล่นการพนัน เนื่องจากบ่อนการพนัน

/ดังกล่าว...

ดังกล่าวมีลักษณะเป็นบ่อนวิ่ง มิใช่บ่อนที่มีอาคารสถานที่เป็นหลักแหล่งแน่นอน และไม่เห็นด้วยกับความเห็นของอนุกรรมการฝ่ายที่ ๑ ที่เห็นว่า การให้ถ้อยคำของ พยานบุคคลที่ผู้ฟ้องคดีนำเข้าสู่สำนวนไม่รู้จักและไม่เคยเห็นผู้ฟ้องคดี ไม่สามารถหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายได้ โดยเห็นว่า บ่อนการพนันดังกล่าวมีลักษณะเป็นบ่อนวิ่ง และเป็นบ่อนท้องถิ่นไม่มีสถานที่เล่นเป็นหลักแหล่ง จึงอนุมานได้ว่าในห้วงเวลาดังกล่าว ประชาชนคนทั่วไปย่อมไม่ทราบที่บ้านดังกล่าวได้มีการเปิดบ่อนเล่นการพนัน ดังนั้น ผู้ฟ้องคดี ย่อมมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปทำธุระหรือไปรับเงินจากนางนิตยา ในบ้านหลังดังกล่าวได้ ประกอบกับลักษณะของบ่อนเป็นบ่อนวิ่งและเป็นบ่อนท้องถิ่น คนที่ร่วมเล่นการพนัน ย่อมรู้จักกันว่าใครบ้างเป็นผู้ร่วมเล่นพนันเนื่องจากเป็นขาประจำ จึงไม่ยากที่จะจำกันได้ เพราะมีการเล่นกันเพียง ๗๑ คน ในการพิจารณาแนวทางเทียบเคียงการร่วมเล่นการพนัน กับกรณีที่ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เคยวินิจฉัยไว้ ซึ่งเป็นกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๒ ที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนินคดี ขอให้เล่นการพนันไฟป็อกแปด-เก้า เอาทรัพย์สินกันโดยไม่ได้รับอนุญาตและให้การ รับสารภาพชั้นสอบสวนและชั้นศาล โดยศาลได้พิพากษาลงโทษปรับ ๑,๐๐๐ บาท รับสารภาพลดโทษกึ่งหนึ่ง ซึ่งที่ประชุมได้มีมติว่า พฤติการณ์เป็นเพียงความผิดวินัย ไม่ร้ายแรง กรณีไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน มิให้เสื่อมเสีย โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ อุทธรณ์ฟังขึ้นบางส่วน จึงมีมติให้ผู้บังคับบัญชาลดโทษจากปลดออกจากราชการ เป็นลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ให้เหมาะสมกับกรณีความผิด และสั่งให้กลับไปเข้ารับราชการต่อไป แต่ในกรณีของผู้ฟ้องคดีซึ่งถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนินคดีขอให้เล่นการพนัน ไฟป็อกแปด-เก้า เอาทรัพย์สินกัน โดยไม่ได้รับอนุญาต และให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวน และในชั้นศาล โดยศาลได้พิพากษาลงโทษจำคุกผู้ฟ้องคดี ๖ เดือน ลดโทษกึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๓ เดือน ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขัง ๓ เดือน โดยไม่รอกการลงโทษ ผู้ฟ้องคดี ถูกกักขังตามคำพิพากษา จึงเห็นว่าในกรณีดังกล่าว ควรจะต้องพิจารณาความแตกต่าง ของคำพิพากษาระหว่างให้ลงโทษจำคุกแต่ให้รอกการลงโทษ หรือโทษปรับ และในชั้น การดำเนินการทางวินัยได้พิจารณาเป็นเพียงความผิดวินัยไม่ร้ายแรง กับให้ลงโทษจำคุก แต่เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษกักขังแทนว่าจะพิจารณาให้เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรงได้

/หรือไม่ก่อน...

หรือไม่ก่อน เนื่องจากไม่ใช่การจำคุกจริงๆ ประกอบกับในเรื่องนี้ได้มีการให้ผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการไว้ก่อน จึงถือว่าไม่เป็นผู้ขาดราชการ อีกทั้ง พยานบุคคลต่างก็ล้วนให้ถ้อยคำ ยืนยันว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นผู้เล่นการพนัน โดยเฉพาะพยานซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี ที่ยืนยันว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้มีพฤติกรรมในการเล่นพนันแต่อย่างใด ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเชื่อว่าผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นผู้ร่วมเล่นการพนันแต่อย่างใด ประกอบกับการดำเนินการทางวินัย เป็นระบบได้สวน จึงเห็นควรดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมให้สิ้นสงสัยว่าผู้ฟ้องคดีเป็น ผู้ร่วมเล่นการพนันหรือไม่ ก่อนที่จะพิจารณามีมติ จึงเห็นว่าผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ มิได้เป็นผู้ร่วมเล่นการพนันในครั้งที่ถูกจับกุมแต่อย่างใด ต่อมา ประธานในที่ประชุม จึงได้ให้อนุกรรมการลงความเห็นตามลำดับ หากฝ่ายที่มีความเห็นให้อุทธรณ์ฟังขึ้น ในปัญหาข้อเท็จจริงเป็นฝ่ายเสียงข้างมาก จะต้องพิจารณาพฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีต่อไป ฝ่ายที่ ๑ มีความเห็นว่าอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น โดยเห็นว่า การที่ผู้บังคับบัญชา มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ นั้น เหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว ส่วนฝ่ายที่ ๒ มีความเห็นว่า อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ฟังขึ้นมี ๕ เสียง เช่นเดียวกัน งดออกเสียง ๓ เสียง คะแนนเสียงฝ่ายที่ ๑ และฝ่ายที่ ๒ จึงมีเสียงเท่ากัน ประธานอนุกรรมการจึงออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งโดยออกเสียงชี้ขาด ตามความเห็นของฝ่ายที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทำการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้ว เห็นว่า พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๗ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการลงโทษ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเล่นการพนัน ที่แจ้งมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้ปฏิบัติตาม และมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา ตามหนังสือ กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๐๘/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๙๖ โดยในส่วนของ การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ถ้าข้าราชการผู้ใดเล่นการพนันควรลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ในคราวประชุม

/ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔...

ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ นั้น จึงเหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว
อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น เห็นควรยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

สำหรับประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่า การพิจารณาแนวเทียบเคียงการร่วมเล่น
การพนันกับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เคยวินิจฉัยไว้ ซึ่งเป็นกรณีที่ข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๒
ที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมและดำเนินคดีในข้อหาเล่นการพนันไพ่โป๊กเกอร์-เก้า
เอาทรัพย์สินกันโดยไม่ได้รับอนุญาต และให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนและในชั้นศาล
โดยศาลได้มีคำพิพากษาลงโทษปรับ ๑,๐๐๐ บาท ลงโทษกึ่งหนึ่ง ซึ่งที่ประชุมได้มีมติว่า
พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง กรณีไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์
ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยกระทำการอันได้ชื่อว่าประพฤติชั่ว
ตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๔๗ อุทธรณ์ฟังขึ้นบางส่วน มีมติให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลดโทษจากปลดออก
จากราชการเป็นลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ให้เหมาะสมกับกรณีความผิด นั้น เห็นว่า
เมื่อผู้ฟ้องคดีรับสารภาพว่า ตนเป็นผู้เข้าร่วมเล่นการพนันในชั้นสอบสวนและในชั้นศาล
จึงต้องฟังข้อเท็จจริงยุติไปตามนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้เคยมีการพิจารณาอุทธรณ์
คำสั่งลงโทษทางวินัยในลักษณะใกล้เคียงกับกรณีของผู้ฟ้องคดีซึ่งได้มีการพิจารณาและ
มีมติให้ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้แสวงหาความเป็นธรรมให้ผู้ฟ้องคดี
โดยการให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการดำเนินการตรวจสอบและแสวงหา
พยานหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีและรับฟังคำให้การพยานบุคคล
เพิ่มเติมตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอแล้วเห็นว่า ถ้อยคำของพยานบุคคลเพิ่มเติม ไม่มีน้ำหนัก
ที่จะหักล้างได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้เล่นการพนัน เนื่องจากพยานบุคคลดังกล่าวไม่เคยรู้จักกับ
ผู้ฟ้องคดีมาก่อน เพิ่งจะมารู้จักกันเมื่อถูกกักขัง และพยานบางรายแม้จะรู้จักกันจริง
ก็ตาม แต่ก็ไม่ใช่ผู้มีความคุ้นเคยหรือสนิทสนมกับผู้ฟ้องคดีจนถึงปัจจุบัน ย่อมไม่ทราบว่า
ผู้ฟ้องคดีเล่นการพนันหรือไม่ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไม่ได้ใช้ดุลพินิจเกินขอบเขตอำนาจ
แม้จะไม่ได้พิจารณาให้อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังขึ้นและลดโทษจากปลดออกจากราชการ
เป็นลดขั้นเงินเดือนเช่นเดียวกับแนวเทียบเคียงก็ตาม เนื่องจากรายละเอียดข้อเท็จจริง
ในแต่ละกรณีมีความแตกต่างกัน ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี
จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

/ศาลปกครองชั้นต้น...

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า หลังจากผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๒๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ อุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับหนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กล่าวคือ ภายในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๔ แต่เมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ยังพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไม่แล้วเสร็จ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๒๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๒๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไว้พิจารณาพิพากษาได้

ส่วนกรณีที่จะถือว่าการพิจารณาทางปกครองอันมีเหตุที่มีสภาพร้ายแรงตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น จะต้องปรากฏพฤติการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งระหว่างผู้ฟ้องคดีกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาทางปกครองอันอาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา ข้อเท็จจริงในประเด็นนี้รับฟังได้ว่า ในการประชุมพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จำนวน ๕ ครั้ง มีอนุกรรมการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ บางคนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่ดำรงตำแหน่งในสำนักงาน ก.ค.ศ. อีกตำแหน่งหนึ่งด้วยจริง แต่พบว่าอนุกรรมการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ที่มีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้วยนั้น ได้ทำหน้าที่เพียงกลั่นกรองงานซึ่งเป็นขั้นตอนของการรวบรวมรายละเอียดต่างๆ ทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

/เพื่อใช้เป็น...

เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของอนุกรรมการแต่ละคนในผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เท่านั้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.ค.ศ. ดังกล่าว ยังไม่ได้มีความเห็นไปในทางหนึ่งทางใด อันจะเป็นการชี้้นำผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงเห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวของเจ้าหน้าที่ที่เป็นอนุกรรมการผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไม่มีเหตุที่มีสภาพร้ายแรงต่อการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด อีกทั้ง ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้คัดค้านอนุกรรมการผู้พิจารณาอุทธรณ์คนใดก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จะเริ่มพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ดังนั้น ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มีความไม่เป็นกลาง อันอาจทำให้การพิจารณาอุทธรณ์ไม่ชอบนั้น ฟังไม่ขึ้น

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดมหาสารคาม และศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ว่า เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ พลลาภ ซึ่งรับราชการเป็นครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านป่าข้างโนนลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ถูกจับกุมดำเนินคดีในข้อหาเล่นการพนัน ไพ่ปอกแปด-เก้า อันเป็นการพนันประเภทห้ามขาด ตามบัญชี ก. ลำดับที่ ๑๑ ทำยพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ พนันเอาทรัพย์สินกันโดยมิได้มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้เล่นได้ โดยพนักงานอัยการจังหวัดมหาสารคามเป็นโจทก์ ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีกับพวกรวม ๗๑ คน เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดมหาสารคาม ต่อมา ศาลจังหวัดมหาสารคามพิพากษาลงโทษจำคุกผู้ฟ้องคดี ๖ เดือน ผู้ฟ้องคดีให้การรับสารภาพลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ กึ่งหนึ่ง คงจำคุกผู้ฟ้องคดี ๓ เดือน แต่ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษกักขัง ๓ เดือน ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษายืน คดีถึงที่สุด ผู้ฟ้องคดีถูกกักขังตามคำพิพากษาดังตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เป็นต้นมา กรณีจึงฟังเป็นยุติว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้กระทำความผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหาจริง แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าไม่ได้เล่นการพนันตามที่ถูกกล่าวหา เนื่องจากผู้ฟ้องคดีและนางไพฑูรย์ ได้เข้าไปในบ้านที่เกิดเหตุเพราะไปรับเงินค่าดอกเบี้ยยที่ผู้ฟ้องคดีให้นางนิตยา สังขวรรณดี เอาไปปล่อยกู้ก็ตาม เพราะผู้ฟ้องคดีอยู่ในบ่อนการพนันที่ถูกจับกุมและให้การรับสารภาพ ทั้งในชั้นพนักงานสอบสวนและในชั้นศาล จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีมีส่วนเกี่ยวข้องกับวงพนัน อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และต้องด้วยบทสันนิษฐาน ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว หากผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้เล่นการพนันตามที่ถูกจับกุมจริง ผู้ฟ้องคดีจะต้องมีภาระการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนเพื่อให้พ้นจาก

/ข้อสันนิษฐาน...

ข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดีกลับให้การรับสารภาพโดยมิได้นำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนตามข้อกล่าวอ้างแต่อย่างใด แม้จะอ้างว่ารับสารภาพตามคำแนะนำของบุคคลอื่นเพื่อให้คดีจบลงง่าย ๆ ก็ตาม ก็ไม่สามารถนำมารับฟังได้ ประกอบกับเมื่อพิจารณาสถานที่เกิดเหตุมีลักษณะเป็นบ้านพักอาศัยแล้วนำมาทำเป็นบ่อนการพนันซึ่งมีลักษณะเป็นบ่อนวิงและมีผู้คนจำนวนมากอยู่ในบริเวณดังกล่าวทั้งนักพนันและพ่อค้าแม่ค้าที่นำสินค้ามาจำหน่าย ดังนั้น ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะเข้าไปในบ้านหลังดังกล่าวผู้ฟ้องคดีย่อมต้องพบหรือสังเกตเห็นว่ามีคนจำนวนมากอยู่ในบ้านหลังดังกล่าวและย่อมต้องทราบแล้วว่ามีคนไม่ปรกติเกิดขึ้นในบ้านที่เกิดเหตุ มีการจัดให้มีการเล่นการพนัน หากผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าไปเพื่อจะเล่นการพนันตามที่กล่าวอ้างจริงผู้ฟ้องคดีย่อมจะต้องออกไปจากบ้านหลังดังกล่าวในทันทีที่เข้าไป มิใช่อยู่ในบ้านหลังดังกล่าวจนถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม เพราะผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ดังนั้น ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวจึงไม่อาจรับฟังได้ สำหรับพยานบุคคล จำนวน ๘ คน ที่ผู้ฟ้องคดีนำสืบเพื่อยืนยันว่าไม่เห็นหรือไม่เคยเห็นผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เล่นการพนันในครั้งที่ถูกจับกุมนั้น เห็นว่าพยานบุคคลดังกล่าวเป็นการให้ถ้อยคำในภายหลังจากที่ศาลจังหวัดมหาสารคามและศาลอุทธรณ์ภาค ๔ มีคำพิพากษาลงโทษผู้ฟ้องคดีแล้ว และเป็นการนำสืบในชั้นการสอบสวนทางวินัย จึงไม่อาจนำมาพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของผู้ฟ้องคดีในชั้นนี้ได้ เพราะหากผู้ฟ้องคดีจะนำพยานบุคคลมาสืบหักล้างข้อกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นผู้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ผู้ฟ้องคดีจะต้องนำสืบหักล้างในชั้นการพิจารณาคดีของศาลจังหวัดมหาสารคาม และศาลอุทธรณ์ภาค ๔ แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ให้การรับสารภาพทั้งในชั้นสอบสวนและในชั้นศาลจนศาลจังหวัดมหาสารคามและศาลอุทธรณ์ภาค ๔ มีคำพิพากษาลงโทษ ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาไม่ได้ ข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดทางวินัยตามข้อกล่าวหาหรือไม่ จึงต้องพึงยุติไปตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดมหาสารคาม และศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ซึ่งถึงที่สุดแล้วและเมื่อผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก อันถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว แม้ศาลจะเปลี่ยนโทษ

/จำคุก ๓ เดือน...

จำคุก ๓ เดือน เป็นโทษกักขัง ๓ เดือน ก็ตาม แต่การพิจารณาการกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน นั้น พิจารณาอัตราโทษที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษ เมื่อศาลจังหวัดมหาสารคามพิพากษาลงโทษจำคุกผู้ฟ้องคดี ๖ เดือน ผู้ฟ้องคดีให้การรับสารภาพ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ กึ่งหนึ่ง คงจำคุกผู้ฟ้องคดี ๓ เดือน แต่ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษกักขัง ๓ เดือน จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับโทษจำคุกแล้ว ส่วนการเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษกักขัง ๓ เดือน นั้น เป็นเพียงวิธีการลงโทษของศาลเท่านั้น ซึ่งสามารถกระทำได้หากเข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๒๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังนั้น พฤติการณ์กระทำความผิดของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติแล้วว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดในข้อหาเล่นการพนันไฟป็อกแปด-เก้า อันเป็นการพนันประเภทห้ามขาด ตามบัญชี ก. ลำดับที่ ๑๑ ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ พนันเอาทรัพย์สินกันโดยมิได้มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้เล่นได้ พฤติการณ์แห่งความผิดดังกล่าวจึงต้องด้วยแนวทางในการลงโทษตามมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๐๘/๒๔๗๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๔๗๖ แล้ว ดังนั้น การที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ มีคำสั่งที่ ๒๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการลงโทษที่เหมาะสมแก่กรณีแห่งการกระทำความผิดของผู้ฟ้องคดีแล้ว

สำหรับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า เคยมีกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๒ ที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนินคดีข้อหาเล่นการพนันไฟป็อกแปด-เก้า เอาทรัพย์สินกันโดยไม่ได้รับอนุญาต ได้ให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนและในชั้นศาล และศาลได้พิพากษาลงโทษปรับ ๑,๐๐๐ บาท จำเลยรับสารภาพ ลดโทษกึ่งหนึ่ง แต่ผลการพิจารณาอุทธรณ์มีมติว่า พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นเพียงความผิดวินัยไม่ร้ายแรง กรณีไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าประพฤติชั่วตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ อุทธรณ์ฟังขึ้นบางส่วน มีมติให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลดโทษจากปลดออกจากราชการ เป็นลงโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ให้เหมาะสมกับกรณีความผิด และสั่งให้กลับเข้ารับราชการต่อไปนั้น เห็นว่า การพิจารณาข้อเท็จจริงในการกระทำความผิด

/ทางวินัย...

ทางวินัยของข้าราชการครูในแต่ละเรื่องนั้น พฤติการณ์ของการกระทำความผิดหรือข้อเท็จจริงย่อมมีความแตกต่างกันแล้วแต่กรณี อีกทั้ง ในการพิจารณาพิพากษาและลงโทษผู้กระทำความผิดทางอาญาย่อมเป็นดุลพินิจโดยเด็ดขาดของศาลในแต่ละคดี เมื่อข้อเท็จจริงกรณีตามผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างนั้น ศาลมีคำพิพากษาเพียงลงโทษปรับ ๑,๐๐๐ บาท เท่านั้น กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้กระทำความผิดดังกล่าวถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุกอันจะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ การที่ผู้พิจารณาอุทธรณ์มีมติให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลดโทษจากปลดออกจากราชการ เป็นลงโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้นให้เหมาะสมกับกรณีความผิด และสั่งให้กลับเข้ารับราชการต่อไป จึงเหมาะสมและเป็นธรรมแก่กรณีแล้ว ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงไม่สามารถนำมาใช้กับกรณีความผิดของผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ได้ เมื่อทางพิจารณาได้ความว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์กระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อกล่าวหา มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นมติที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว และพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การฟ้องคดีขอให้ยกเลิกคำสั่งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถทำได้ภายในระยะเวลาการฟ้องคดีเก้าสิบวัน เนื่องจากอยู่ในขั้นตอนของการอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๓ และเป็นไปตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น เมื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตามคำสั่งที่ ๒๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ แล้ว ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด แต่การพิจารณาอุทธรณ์ก็ยังไม่แล้วเสร็จจึงล่วงเลยเวลา และไม่อาจฟ้องศาลปกครองได้

กรณีการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มีเหตุที่มีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาอุทธรณ์ไม่เป็นกลางหรือไม่ โดยศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่าฟังไม่ขึ้นนั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่เจ้าหน้าที่ที่ร่วมพิจารณาบางคนแม้จะดำรงตำแหน่งในสำนักงาน ก.ค.ศ. และทำหน้าที่เพียงกลั่นกรองงานตามขั้นตอนในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายและแม้จะยังไม่มีความเห็นไปในทางใดทางหนึ่ง อันจะเป็นการชี้นำผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้คัดค้านอนุกรรมการผู้พิจารณาอุทธรณ์คนใด

/ก่อนเริ่ม...

ก่อนเริ่มพิจารณาอุทธรณ์ก็จริง แต่เป็นผู้มีส่วนสำคัญในกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ และมีความเห็นฝ่ายที่อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น ซึ่งผู้ฟ้องคดีไม่มีโอกาสที่จะคัดค้านอนุกรรมการคนใด ได้อยู่แล้ว เทียบเคียงได้กับคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนและ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ เกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ ซึ่งก็ไม่ได้มีการโต้แย้งไว้แต่อย่างใด

ส่วนกรณีที่ว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดทางวินัยตามข้อกล่าวหาหรือไม่ โดยศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่าฟังไม่ขึ้น นั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นอ้างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง และมาตรา ๕๓ ประกอบกับมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ นั้น ไม่ถูกต้อง ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เล่นการพนันจริง เพียงแต่เข้าไปในที่เล่นการพนันด้วยเหตุผลคือต้องการทวงหนี้ตามคำแนะนำของผู้อื่น เพราะต้องการเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายเลี้ยงดูครอบครัว และเมื่อเข้าไปถึงประมาณ ๕ นาที ขณะที่ผู้ฟ้องคดีกำลังรอเข้าห้องน้ำ ก็มีเหตุการณ์ชุลมุนเกิดขึ้น โดยมีตำรวจวิ่งไล่จับกุมฝูงชน ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ถูกจับกุมด้วย แม้จะอ้างกับตำรวจว่าไม่ได้เล่น แต่ตำรวจไม่ยอมจึงถูกนำตัวไปที่สถานีตำรวจ และได้รับการแนะนำให้รับสารภาพเพื่อให้เรื่องจบโดยเร็ว จะไม่มีปัญหา และไม่กระทบต่อหน้าที่การงานด้วย หากไม่ยอมรับสารภาพเรื่องก็จะยาว ผู้ฟ้องคดี จึงขอรับสารภาพ ทั้งที่ไม่เป็นความจริง และพยานบุคคลทุกคนทั้งในชั้นการสอบสวนทางวินัยและภายหลัง ก็ไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดอ้างหรือยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีเล่นการพนัน มีบางคนแปลกใจว่าผู้ฟ้องคดีถูกจับกุมได้อย่างไร เพราะไม่เคยทราบหรือเห็นว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมเล่นการพนันเลย ซึ่งกรณีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้มีมติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ แสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมมาเพื่อประกอบการพิจารณาว่า ผู้ฟ้องคดีได้เล่นการพนันจริงหรือไม่ เมื่อได้พยานหลักฐานมาแล้วกลับไม่ปฏิบัติตาม

ส่วนมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งเป็นบทสันนิษฐานว่าผู้อยู่ในบ่อนการพนันและถูกจับกุมให้ถือว่าเป็นผู้เล่นการพนัน นั้น ในชั้นสอบสวนทางวินัย เมื่อคำนึงถึงระดับโทษกักขังซึ่งมิใช่โทษจำคุกจริงตามกฎหมาย และมีประเด็นเข้ากับแนวทางหนังสือรวมกรณีตัวอย่างความผิดทางวินัยของข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๓๗ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๖ ของสำนักงาน ก.ค.ศ. กรณีครูประพฤติชั่วโดยเล่นการพนัน ซึ่งมีหมายเหตุคือ (๑) กรณีข้าราชการครูถูกฟ้องในคดีเล่นการพนัน ผู้นั้นให้การรับสารภาพ และถูกศาลพิพากษาลงโทษ ถ้าในชั้นสอบสวนทางวินัยผู้นั้นอ้างว่าไม่ได้เล่นการพนัน แต่รับสารภาพไปตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อให้เรื่องจบเร็ว ดังนี้ ให้รับฟัง

/ข้อเท็จจริงใหม่...

ข้อเท็จจริงใหม่ที่ได้จากการสอบสวนทางวินัยได้ จึงเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นข้อยกเว้นหรือ
ไม่เข้ากับข้อสันนิษฐานตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

กรณีที่ว่าพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง นั้น
พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีในกรณีนี้ ไม่ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เนื่องจาก
กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒ กำหนดว่า
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณี
ดังต่อไปนี้ เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัย
ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) โดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้
(๑) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษา
ถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้ลงโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ
โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ซึ่งกรณีนี้ได้มีการวินิจฉัยเป็นที่ยุติในที่ประชุมของ
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ แล้วว่า การที่ผู้ฟ้องคดีถูกกักขังแทนโทษจำคุก ไม่ใช่โทษจำคุกจริงๆ
จึงไม่เข้าข่ายเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อนี้ (๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกัน
ในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่า
ไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
ของทางราชการ ซึ่งกรณีนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องที่ผู้ฟ้องคดีจงใจละทิ้งหน้าที่ไปถูกกักขัง
จึงไม่เข้าข่ายเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อนี้ (๓) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
และได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวน
หรือคณะกรรมการสอบสวน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ กรณีนี้ไม่ใช่เรื่องที่ผู้ฟ้องคดีรับสารภาพ
ต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวน แต่เป็นการรับสารภาพในชั้นถูกจับกุม
ที่สถานีตำรวจ จึงไม่เข้าข่ายเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อนี้ ดังนั้น เมื่อพฤติการณ์
ของผู้ฟ้องคดีไม่เข้าข่ายเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงข้อใดข้อหนึ่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดี
จึงไม่ควรรับโทษอย่างร้ายแรงถึงขั้นปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ควรได้รับโทษ
ที่ไม่ร้ายแรงเท่านั้น คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ตามที่เห็นเหมาะสม

การที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑
มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เป็นการลงโทษที่เหมาะสมเป็นธรรมแล้ว
หรือไม่ นั้น เห็นว่า ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือ
กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๐๘/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๖ เรื่อง แนวทาง

/การลงโทษ...

การลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา นั้น เป็นการลงโทษที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นธรรม และไม่เป็นไปตามมาตรฐานระดับโทษ กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ความผิดทางวินัยไม่เข้าข่ายเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามกฎหมาย ซึ่งโทษกักขังไม่ถือว่าเป็นโทษจำคุกจริง การที่ผู้ฟ้องคดีรับสารภาพในชั้นถูกจับกุม ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ตำรวจก็เพื่อให้เรื่องจบลงโดยง่าย แต่ตามหนังสือรวมกรณีตัวอย่างความผิดทางวินัยของข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๓๗ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๖ ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้เผยแพร่ให้ข้าราชการครูทั่วประเทศทราบ ซึ่งมีหมายเหตุระบุไว้ว่ากรณีข้าราชการครูถูกฟ้องในคดีเล่นการพนัน ผู้นั้นให้การรับสารภาพและถูกศาลพิพากษาลงโทษ ถ้าในชั้นสอบสวนทางวินัยผู้นั้นอ้างว่าไม่ได้เล่นการพนันแต่รับสารภาพไปตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อให้เรื่องจบเร็ว ดังนี้ ให้รับฟังข้อเท็จจริงใหม่ที่ได้จากการสอบสวนทางวินัยได้

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น โดยให้มีคำพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่แก้อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น และเมื่อพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ในเรื่องการใช้ดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งเป็นประเด็นเดิมที่ได้ให้การต่อศาลปกครองชั้นต้นโดยละเอียดแล้ว ไม่มีประเด็นข้ออ้างใหม่ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ขอถือเอาคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ได้จัดส่งต่อศาลปกครองชั้นต้นเป็นคำแก้อุทธรณ์

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามศาลปกครองชั้นต้น

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี คู่กรณีไม่ได้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือและไม่ได้แจ้งความประสงค์ให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำอุทธรณ์ และคำแก้อุทธรณ์แล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านป่าช่างโนนลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ได้ถูกจับกุมดำเนินคดีเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ ในข้อหาเล่นการพนันไฟป็อกแปด-เก้า อันเป็นการพนันประเภทห้ามขาด ตามบัญชี ก.

ลำดับที่ ๑๑ ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ พนันเอาทรัพย์สินกันโดยมิได้ มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้เล่นได้ และพนักงานอัยการจังหวัดมหาสารคามเป็นโจทก์ ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีกับพวกรวม ๗๑ คน เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดมหาสารคาม ต่อมา ศาลจังหวัดมหาสารคามพิพากษาลงโทษจำคุกผู้ฟ้องคดี ๖ เดือน ผู้ฟ้องคดีให้การรับสารภาพ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ กึ่งหนึ่ง คงจำคุกผู้ฟ้องคดี ๓ เดือน แต่ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษกักขัง ๓ เดือน ตามคดีหมายเลขดำที่ ๔๔๑๗/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๔๒๑๔/๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษายืน คดีถึงที่สุด ผู้ฟ้องคดีถูกกักขังตามคำพิพากษาตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เป็นต้นมา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าข้างโนนลานจึงมีคำสั่งโรงเรียนบ้านป่าข้างโนนลาน ที่ ๗๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว ผลการสืบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีมูลอันควรกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงรายงานต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ซึ่งเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีอยู่ระหว่างถูกกักขังตามคำพิพากษาของศาลเป็นเวลาติดต่อกัน เกิน ๑๕ วัน จึงมีคำสั่งที่ ๗๑๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ให้ผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการไว้ก่อน และมีคำสั่งที่ ๗๑๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง คณะกรรมการสอบสวนวินัยได้แจ้ง และอธิบายข้อกล่าวหาตามแบบ สว. ๒ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และได้แจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามแบบ สว. ๓ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้จัดทำคำให้การลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ ชี้แจงข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัย คณะกรรมการสอบสวนวินัยได้พิจารณา ทั้งพยานเอกสาร พยานบุคคลและพฤติการณ์แวดล้อมแล้วเชื่อว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดวินัย ในเรื่องที่ถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาในข้อหาร่วมกันเล่นการพนันไพ่โป๊กเกอร์-เก้า อันเป็นการพนันประเภทห้ามขาด ตามบัญชี ก. ลำดับที่ ๑๑ ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ พนันเอาทรัพย์สินกันโดยมิได้มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้เล่นได้จริง กรณีจึงเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีกระทำการ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ เห็นชอบ ตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนวินัย จึงรายงานให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

/ประถมศึกษา...

ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ พิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งมีมติให้ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ จึงมีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๒๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งลงโทษดังกล่าวไม่เป็นธรรมและรุนแรงกว่าความเป็นจริง ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เล่นการพนันตามข้อกล่าวหาแต่อย่างใด จึงได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๔ โดยมติเสียงข้างมากเห็นว่า พฤติการณ์การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงมีมติให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ ยกเลิกมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๔ และยกเลิกคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๒๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีก่อนว่า ศาลมีอำนาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๒๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไว้พิจารณาหรือไม่

โดยที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า เหตุที่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถยื่นคำฟ้องเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๒๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ภายในระยะเวลาการฟ้องคดีได้ เนื่องมาจากอยู่ในขั้นตอนการอุทธรณ์คำสั่งซึ่งเป็นเงื่อนไขการฟ้องคดี นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

/กระทำการ...

กระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่งหรือการกระทำอื่นใด...
 มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ผู้ใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน
 หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำ
 ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง
 หรือกรณีอื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๙ และการแก้ไขหรือบรรเทา
 ความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้น ต้องมีคำบังคับตามที่กำหนด
 ในมาตรา ๗๒ ผู้นั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีที่มีกฎหมาย
 กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใด
 ไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำได้อีกเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอน
 และวิธีการดังกล่าว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลา
 อันสมควรหรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด และมาตรา ๔๙ บัญญัติว่า การฟ้อง
 คดีปกครองจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี
 หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงาน
 ทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับ
 หนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่
 ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีบทกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๒๒
 บัญญัติว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถูกสั่งลงโทษปลดออก ไล่ออก
 หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ แล้วแต่กรณี ต่อ ก.ค.ศ.
 ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง และให้ ก.ค.ศ. พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน
 เก้าสิบวัน มาตรา ๑๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ อ.ก.ค.ศ.
 ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้วินิจฉัยอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๑
 หรือมาตรา ๑๒๒ แล้ว ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม
 หรือกรณีที่มีได้บัญญัติให้มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามหมวดนี้ ผู้นั้นย่อมมีสิทธิที่จะ
 ฟ้องร้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการ
 จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๒๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่ลงโทษ
 ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครอง

/หรือเจ้าหน้าที่...

หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งในการฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีจะต้องดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนฟ้องคดี โดยการอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า หลังจากผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ อุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับหนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน คือ ภายในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๔ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนับแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันครบกำหนดดังกล่าว คือ ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยไม่จำเป็นต้องรอผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่อย่างไรก็ดี แม้ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะได้วินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีโดยมีมติให้ยกอุทธรณ์และได้แจ้งผลการวินิจฉัยดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ก็มีได้เป็นเหตุให้วันเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีเพื่อเพิกถอนคำสั่งลงโทษต้องเลื่อนไปเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งหนังสือดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องข้อหานี้ในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และไม่ปรากฏว่ามีเหตุจำเป็นอื่นที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจยื่นฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดได้แต่อย่างไร ประกอบกับการฟ้องคดีนี้ไม่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่น ศาลปกครองจึงไม่อาจใช้ดุลพินิจรับคำฟ้องในส่วนนี้ไว้พิจารณาได้ตามนัยมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้ จึงไม่อาจรับฟังได้

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่ามติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เป็นมติที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่

/พิเคราะห์...

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๘๒ บัญญัติว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องรักษาวินัยที่บัญญัติเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ มาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว วรรคสอง บัญญัติว่า การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มาตรา ๘๙ บัญญัติว่า เมื่อได้ดำเนินการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๘๘ แล้ว... ถ้าฟังได้ว่ากระทำความผิดวินัยให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๐ และในกรณีที่กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงต้องลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนผ่อนโทษ ห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก มาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ บัญญัติว่า ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วแต่กรณี เห็นว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงสมควรลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้ดำเนินการดังนี้... (๒) สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานอกจาก (๑) ให้เสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาของผู้ถูกกล่าวหาพิจารณา

จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติไว้ในหมวด ๖ วินัยและการรักษาวินัย แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ หากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ถือว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งผู้บังคับบัญชาโดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจที่จะสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการได้ตามความร้ายแรงแห่งกรณี โดยหากมีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่จะพิจารณาลงโทษต่ำกว่าปลดออกมิได้ และโดยที่ข้าราชการครูเป็นแม่พิมพ์ของชาติซึ่งมีหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ซึ่งเป็นคนดีในสังคมต่อไป จึงต้องประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ซึ่งเป็นเยาวชนและสังคม ดังนั้น การที่จะพิจารณาว่าการกระทำใดของ

/ข้าราชการครู...

ข้าราชการครูเป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือไม่ จึงต้องพิจารณาถึงชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของข้าราชการครูตามความรู้สึกของวิญญูชนโดยทั่วไปหรือความรู้สึกของสังคมว่ารู้สึกต่อการกระทำนั้นๆ ว่าเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือไม่

คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านป่าข้างโนนลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ได้ถูกจับกุมดำเนินคดีเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ ในข้อหาเล่นการพนันไพ่ป๊อกแปด-เก้า อันเป็นการพนันประเภทห้ามขาดตามบัญชี ก. ลำดับที่ ๑๑ ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ พนันเอาทรัพย์สินกันโดยมิได้มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้เล่นได้ ผู้ฟ้องคดีให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหาทั้งในชั้นจับกุมและในการดำเนินคดีในชั้นศาล ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีมีโอกาสที่จะให้การปฏิเสธข้อกล่าวหาและต่อสู้คดีจนถึงที่สุดเพื่อพิสูจน์การกระทำของผู้ฟ้องคดีว่าไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกล่ามคา แต่ผู้ฟ้องคดียอมรับสารภาพ จนศาลจังหวัดมหาสารคามมีคำพิพากษาลงโทษจำคุกผู้ฟ้องคดี ๖ เดือน ผู้ฟ้องคดีให้การรับสารภาพ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ กึ่งหนึ่ง คงจำคุกผู้ฟ้องคดี ๓ เดือน แต่ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษกักขัง ๓ เดือน ตามคดีหมายเลขดำที่ ๔๔๑๗/๒๕๕๒ หมายเลขแดงที่ ๔๒๑๔/๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิพากษายืน คดีถึงที่สุด ผู้ฟ้องคดีถูกกักขังตามคำพิพากษาตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เป็นต้นมา ซึ่งผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ร่วมเล่นการพนันตามที่ถูกล่ามคาโดยผู้ฟ้องคดีได้ให้การในชั้นสอบสวนทางวินัยว่าผู้ฟ้องคดีเดินทางเพื่อที่จะเข้าไปรับเงินจากการปล่อยเงินกู้ให้แก่นางนิตยา สังขวรรณดี ซึ่งเป็นคนรู้จักที่บ้านที่เกิดเหตุ โดยผู้ฟ้องคดีอ้างว่าไม่ทราบว่สถานที่ดังกล่าวมีการลักลอบเล่นการพนัน ซึ่งนางนิตยาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยว่า นางนิตยาทราบมาก่อนว่าจะมีการเล่นการพนันในวันดังกล่าว จึงได้โทรศัพท์ชักชวนให้ผู้ฟ้องคดีร่วมนำเงินมาให้บุคคลอื่นกู้ และผู้ฟ้องคดียอมรับว่านางนิตยาได้โทรศัพท์ให้ผู้ฟ้องคดีมารับเงินและผู้ฟ้องคดีได้ไปพบและเดินทางไปยังบ้านที่เกิดเหตุกับนางสุเบญจา สัตถาวโท คนรู้จักกัน ซึ่งนางสุเบญจาได้รับว่าสถานที่ดังกล่าวเป็นสถานที่ที่มีการเล่นการพนัน การที่ผู้ฟ้องคดีร่วมเดินทางไปกับนางสุเบญจาแต่อ้างว่าไม่ทราบมาก่อนว่าบ้านหลังดังกล่าวเป็นสถานที่เล่นการพนันจึงผิดวิสัยของผู้ที่ร่วมเดินทางไปด้วยกัน อีกทั้ง เมื่อผู้ฟ้องคดีไปถึงบ้านดังกล่าวเห็นว่ามีผู้คนอยู่เป็นจำนวนมากย่อมต้องผิดสังเกต ผู้ฟ้องคดีควรต้องออกจากบ้านหลังดังกล่าวในทันที การที่ผู้ฟ้องคดี

/อ้างว่า...

อ้างว่าผู้ฟ้องคดีเดินทางเพื่อที่จะเข้าไปรับเงินจากการปล่อยเงินกู้ให้แก่นางนิตยาเท่านั้น โดยอ้างพยาน ๓ ปาก คือ นางนิตยา สังฆวรรณดี นางสุเบญจา สัตถาวโท และนายสังคม คำอินทร์ เพื่อยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ร่วมเล่นการพนันด้วย แม้พยานทั้ง ๓ ปาก จะให้การว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เล่นการพนันก็ไม่อาจหักล้างคำให้การของผู้ฟ้องคดีที่ให้การรับสารภาพ ต่อพนักงานสอบสวนและต่อศาลจังหวัดมหาสารคาม จนศาลจังหวัดมหาสารคาม มีคำพิพากษาว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดตามฟ้อง คำให้การรับสารภาพของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว จึงเป็นหลักฐานสำคัญที่จะรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิด พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นข้าราชการครูมีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนนักเรียน ซึ่งเป็นเยาวชนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ ที่เป็นคนดีในสังคมต่อไป ไม่ได้ประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน อันทำให้เสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตนมิให้เสื่อมเสีย เป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่อ้างว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้เล่นการพนันจึงไม่อาจรับฟังได้

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เหมาะสมกับกรณีความผิดของผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เห็นว่า สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๗ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ แจ้งเวียนไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาทุกเขตให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาถือปฏิบัติตามมติ คณะรัฐมนตรีตามหนังสือ ที่ นว ๒๐๘/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๖ ที่ได้กำหนด แนวทางในการลงโทษข้าราชการที่เล่นการพนัน ซึ่งนำมาใช้กับข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาด้วยว่า ข้าราชการผู้ใดเล่นการพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ควรวางโทษ ให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่าผู้ฟ้องคดี กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งการลงโทษความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ได้กำหนดโทษไว้ ๒ ระดับ คือ ปลดออกและไล่ออกจากราชการ การที่ผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ มีคำสั่งที่ ๒๖๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการลงโทษ ที่เหมาะสมแก่กรณีแห่งการกระทำความผิดของผู้ฟ้องคดีแล้ว ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า กรณีการกระทำของผู้ฟ้องคดีไม่ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงตามกฎหมาย ก.ค.ศ.

/ว่าด้วย...

ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๙ นั้น เห็นว่า คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ ที่ ๒๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่สั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มิใช่กรณีที่ผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๙ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ทำการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘ แล้วเห็นว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑ มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ นั้นเหมาะสมแก่กรณีแห่งการกระทำความผิดแล้ว มีคำสั่งยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การที่เจ้าหน้าที่ที่ร่วมพิจารณาบางคน แม้จะดำรงตำแหน่งในสำนักงาน ก.ค.ศ. และทำหน้าที่เพียงกลั่นกรองงานตามขั้นตอนในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายและแม้จะยังไม่มีความเห็นไปในทางใดทางหนึ่ง อันจะเป็นการชี้แนะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ แต่เป็นผู้มีส่วนสำคัญในกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ และมีความเห็นฝ่ายที่อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีไม่มีโอกาสที่จะคัดค้านอนุกรรมการคนใดได้อยู่แล้ว นั้น เห็นว่า มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า ในกรณีมีเหตุอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรง อันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้ เห็นว่า การที่จะพิจารณากรณีความไม่เป็นกลางของเจ้าหน้าที่ที่จะถือว่าเป็นเหตุที่มีสภาพร้ายแรงในการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองมีการใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรม หรือใช้อำนาจด้วยความอคติลำเอียง หรือมีทัศนคติที่เป็นปฏิปักษ์กับเรื่องที่ทำการศึกษา ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ในการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จำนวน ๕ ครั้ง มีอนุกรรมการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ บางคนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน ก.ค.ศ. อีกตำแหน่งหนึ่งด้วย แต่ก็ทำหน้าที่ทางธุรการในการกลั่นกรองงาน ซึ่งเป็นขั้นตอนของการรวบรวมรายละเอียดต่างๆ

/ทั้งข้อเท็จจริง...

ทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เท่านั้น อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างเพียงแต่ว่ากรรมการบางรายเป็นเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน ก.ค.ศ. อาจทำให้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นกลางเท่านั้น โดยไม่ได้กล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่มีพฤติการณ์ชี้นำหรือได้กระทำการใดๆ ที่มีลักษณะไม่เป็นกลางหรือมีอคติในการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ดังนั้น การพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงไม่ถึงว่ามีเหตุที่มีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้ จึงไม่อาจรับฟังได้

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วย
พิพากษายืน

นางศิริวรรณ จุลโพธิ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ศิริวรรณ จุลโพธิ์

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายสมชัย วัฒนการุณ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

สมชัย วัฒนการุณ

นายฤทัย หงส์สิริ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายอำพน เจริญชีวินทร์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

อำพน เจริญชีวินทร์

นายไชยเดช ดันติเวสส
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ไชยเดช ดันติเวสส

ตุลาการผู้แถลงคดี : นางสาวสิริภัทร โชควิเศษชัยสิทธิ์

